

Η Ευρώπη αντιμέτωπη με τολμηρές αποφάσεις

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ***

Δύο χρόνια μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, τα άσχημα νέα από το ανατολικό μέτωπο τροφοδοτούν έναν κύκλο απαισιοδοξίας για την έκβαση του πολέμου. Στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Μονάχου, η αβεβαιότητα για το μέλλον επιτάχθηκε από την είδηση της πτώσης της πόλης Αβντίβκα στην Ουκρανία, αλλά και του θανάτου του Ρώσου αντικαθεστωτικού ηγέτη Αλεξέι Ναβάλνι σε μία ρωσική φυλακή στον αρκτικό κύκλο. Η είδηση προκάλεσε εκδηλώσεις διαμαρτυρίας στη Ρωσία, αλλά η ρωσική αντιπολίτευση δεν έχει ούτε χρόνο ούτε την ηγεσία που θα μπορούσε να τα βάλει με τον πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν ένα μήνα πριν από τις εκλογές.

Η προεκλογική περίοδος στις Ηνωμένες Πολιτείες και η προοπτική επιστροφής του Ντόναλντ Τραμπ στην προεδρία έχει κινητοποιήσει τους Ευρωπαίους που συμφώνησαν στην αποστολή βοήθειας 50 δισ. ευρώ στην Ουκρανία. Την ώρα όμως που η Ουκρανία αντιμετωπίζει ελλείψεις σε πολεμοφόδια, η αμερικανική βοήθεια είναι κολλημένη στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Στο τελευταίο του ταξίδι στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο πρόεδρος της Ουκρανίας Βολοντιμίρ Ζελένσκι δεν κατάφερε να πείσει τους Ρεπουμπλικανούς να υποστηρίξουν τη χώρα του. Ακόμη και χωρίς να έχει εκλεγεί, ο Τραμπ επηρεάζει τις εξελίξεις, καθώς τάχθηκε εναντίον της βοήθειας ύψους 60 δισ. δολαρίων που συμφώνησε η Γερουσία για την Ουκρανία. Ο επικεφαλής της Βουλής των Αντιπροσώπων Μάικ Τζόνσον φοβάται τόσο ότι θα τον ρί-

ξουν οι ακραίοι του κόμματός του, που καθυστερεί να φέρει το νομοσχέδιο προς ψήφιση.

Στην ερώτηση ποια θα ήταν μία ρεαλιστική νίκη για την Ουκρανία, ο Ζελένσκι απαντά: «Μην ρωτάτε την Ουκρανία πότε θα τελειώσει ο πόλεμος. Ρωτήστε γιατί μπορεί ακόμη ο Πούτιν να συνεχίζει αυτόν τον πόλεμο». Είναι η στιγμή που η Ευρώπη πρέπει να ξεπεράσει την κόπωση και να επιδείξει αποφασιστικότητα στη στήριξη όχι μόνο της Ουκρανίας, αλλά και για τη δική της ασφάλεια. Αντιμέτωπη με το ρωσικό ρεβιζιονισμό, δεν έχει την πολυτέλεια να περιμένει τις αμερικανικές εκλογές.

Οι Γερμανοί ήδη επενδύουν στην άμυνα έχοντας παρακάμψει τους συνταγματικά κατοχυρωμένους αυστηρούς δημοσιονομικούς τους κανόνες, αλλά αυτό ισχύει μόνο μέχρι το 2027. Ωστόσο οι αμυντικές δαπάνες στις περισσότερες χώρες της Δυτικής Ευρώπης παραμένουν κάτω από το όριο του 2% του ΑΕΠ. Με την ευρωπαϊκή κοινωνία να πιέζεται από τον πληθωρισμό και το κόστος της ενέργειας, η αμυντική θωράκιση της Ευρώπης χρειάζεται εξορθολογισμό, συνεργασία, και μία βιώσιμη, μακροπρόθεσμη επένδυση στην άμυνα. Η Γερμανία έχει ήδη δείξει το πώς θα μπορούσε να γίνει αυτό, εξαιρώντας αμυντικές δαπάνες 100 δισ. ευρώ από τον υπολογισμό του ελλείμματος. Η Ελλάδα έχει προτείνει κάτι αντίστοιχο για τις δαπάνες προστασίας των ευρωπαϊκών συνόρων. Όσο πιο δύσκολη γίνεται η συγκυρία, τόσο πιο λογικό ακούγεται κάτι τέτοιο.

* Η κ. Κατερίνα Σώκου είναι Nonresident Senior Fellow στο Atlantic Council και ερευνήτρια Εξωτερικού στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**.